

STEAM TA'LIMIGA UMUMIY NUQTAI NAZAR VA UNING ZAMONAVIY TA'LIMDAGI AHAMIYATI

Boqulov Hoshim Ramazonovich

Annotatsiya: ushbu maqolada STEAM ta'limining kelajagi innovatsion o'quvchilarni shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynashi, ma'lumotlarni tahlil qilish, baholash va asosli xulosalar chiqarish, STEAM ta'limi o'quvchilarni doimiy ravishda yangi g'oyalar yaratish kabi masalalar haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: zamonaviy ta'lim, tanqidiy fikrlash, savodxonlik, qobiliyat, rivojlanish, shakllanish.

STEAM ta'limi zamonaviy ta'limning muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib, o'quvchilarni XXI asr talablariga javob beradigan mutaxassislar qilib tayyorlashga qaratilgan. U kreativlikni, tanqidiy fikrlashni, muammolarni hal qilish ko'nikmalarini, texnologik savodxonlikni va komanda bilan ishlash qobiliyati.

STEAM ta'limining afzalliklari shunchaki ilmiy yutuqlardan tashqari, tanqidiy fikrlash, ijodkorlik va haqiqiy muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. San'atni an'anaviy STEM fanlari bilan integratsiyalashgan holda, talabalar turli sohalarda innovatsiyalar va moslashishni rag'batlantiradigan fanlararo yondashuv bilan shug'ullanishga da'vat etiladi.

Ta'lim zamonaviy jamiyat talablariga javob berishda davom etar ekan, STEAM ta'limining kelajagi innovatsion o'quvchilarni shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematikani uyg'unlashtirish orqali o'qituvchilar murakkab, real dunyo senariylarida muammolarni hal qilish uchun zarur bo'lgan tanqidiy fikrlash va ijodkorlikni rivojlantirishlari mumkin. Sonifikatsiya kabi usullarning integratsiyasi fanlararo yondashuvlar o'quvchilar o'rtasidagi hamkorlikni rag'batlantirish, tushunish va faollikni oshirishi mumkinligini ko'rsatadi. Bundan tashqari, infratuzilma va o'qituvchilar malakasini oshirish kabi AKT integratsiyasidagi to'siqlarni bartaraf etish ushbu ko'nikmalarni rivojlantiruvchi samarali ta'lim muhitini yaratish uchun muhim ahamiyatga ega.

STEAM ta'limining asosiy maqsadlari:

- Kreativlikni rivojlantirish: O'quvchilarni yangi g'oyalar yaratishga, muammolarni o'zgacha yechishga undash.
- Tanqidiy fikrlashni shakllantirish: Ma'lumotlarni tahlil qilish, baholash va asosli xulosalar chiqarish qobiliyatini rivojlantirish.
- Muammolarni hal qilish ko'nikmalarini oshirish: Amaliy vaziyatlarda muammolarni aniqlash, yechimlar topish va ularni amalga oshirish qobiliyatini shakllantirish.
- Texnologik savodxonlikni oshirish: Zamonaviy texnologiyalardan foydalanish, ularni tushunish va ularga moslashish qobiliyatini rivojlantirish.

- Komanda bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish: Guruhlarda ishlash, hamkorlik qilish, o'zaro yordam berish va umumiy maqsadga erishish qobiliyatini shakllantirish.
- Fanlarga qiziqishni oshirish: O'quvchilarni fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika fanlariga qiziqtirish, ularni amaliy hayot bilan bog'lash orqali o'rganishga undash.

STEAM ta'limining zamonaviy ta'limdagi ahamiyati:

1. Mehnat bozorining talablariga moslashuv: Zamonaviy mehnat bozori yuqori malakali, kreativ, tanqidiy fikrlay oladigan va texnologiyalarni yaxshi biladigan kadrlarga talab yuqori. STEAM ta'limi o'quvchilarni ushbu talablarga javob beradigan mutaxassislar qilib tayyorlaydi.

2. Innovatsion fikrlashni rivojlantirish: STEAM ta'limi o'quvchilarni doimiy ravishda yangi g'oyalar yaratishga, mavjud muammolarni innovatsion yechimlar bilan hal qilishga undaydi. Bu esa jamiyatning rivojlanishiga va yangi texnologiyalarning yaratilishiga hissa qo'shadi.

3. Fan va texnologiyalarga qiziqishni oshirish: STEAM ta'limi orqali o'quvchilar fan va texnologiyalarning amaliy ahamiyatini ko'rishadi, bu esa ularning ushbu sohalarga qiziqishini oshiradi va kelajakda shu sohalarda o'qishga va ishlashga undaydi.

4. Hayotiy ko'nikmalarni shakllantirish: STEAM ta'limi o'quvchilarda faqatgina bilim emas, balki hayotda kerak bo'ladigan ko'nikmalarni ham shakllantiradi. Bularga muammolarni hal qilish, tanqidiy fikrlash, komanda bilan ishlash, kommunikatsiya qilish va o'zini namoyon eta olish kabi ko'nikmalar kiradi.

5. Ta'lim sifatini oshirish: STEAM ta'limi o'qitishning interaktiv va amaliy usullarini qo'llash orqali o'quvchilarning faolligini oshiradi, ularning bilim olishga bo'lgan motivatsiyasini kuchaytiradi va natijada ta'lim sifatini oshiradi.

STEAM ta'limini amaliyotga tatbiq etish:

- O'quv dasturlarini integratsiyalash: Fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika fanlarini o'zaro bog'langan holda o'qitish.
- Loyihaviy faoliyatlarni tashkil etish: O'quvchilarga amaliy muammolarni hal qilishga qaratilgan loyihalar ustida ishlash imkoniyatini berish.
- Interaktiv o'qitish usullaridan foydalanish: O'yinlar, simulyatsiyalar, virtual reallik va boshqa zamonaviy texnologiyalardan foydalanish.
- O'qituvchilarning malakasini oshirish: O'qituvchilarni STEAM ta'limi bo'yicha maxsus kurslarda o'qitish va ularga yangi o'qitish metodlarini o'rgatish kabi vazifalarni bajaradi.